

BEWIJZEN KAN IK HET NIET...

Dana Constandse

Toen ik woensdag tegen de avond mijn wekelijkse poldertocht maakte onder de rook van Buitenveldert, klonk daar een vogelroep die ik er nog niet eerder had gehoord. Kijker erbij, want mijn oren zomaar geloven kon ik niet. Maar het was waar: in het weiland links van de weg foerageerden Patrijzen. Eerst telde ik er acht, hoorde toen meer naar rechts nog een contactroep en zag daar een groepje van negen. Toen verderop nog weer acht. Wat een verrassing. Op deze kille oktoberdag waren er ineens vijftiwintig van die schaars wordende beesten uit de lucht komen vallen. Hoewel, verrassing? Kwamen deze drie 'kluchten' wel zo onverwacht uit het niets opgedoken. Misschien maakte ik wel gewoon het derde bedrijf mee van een blijspel dat zich al langere tijd in deze polder afspeelde. Want terwijl ik bleef kijken en luisteren, legde ik onwillekeurig verband met een eerdere waarneming in diezelfde polder.

Dat was achttien maanden geleden. Ik fietste toen over de tegenoverliggende dijk en zag vanuit mijn ooghoek een paar bewegende molshopen. Dat bleken Patrijzen te zijn, waarvan er één opvallend mankte. Ze scharrelden het hele weiland over, waarbij de gezonde telkens geduldig wachtte tot mankepoot was bijgehobbeld. Zien doe je niet alleen met je ogen. Ik had toen net gelezen over de dramatische achteruitgang van de Patrijzenstand, dus dit anderhalve stel zag ik meteen als de laatste overlevenden van de streek. Juist omdat het de eerste waren die ik er waarnam. Natuurlijk hoopte ik dat ze ergens in die kale weilanden een veilige broedplek zouden vinden, maar de rest van dat jaar waren ze onvindbaar. Voor mij althans.

Ik ben een luie vogelaar, vooral in het platte polderland. Het liefst fiets ik maar wat rond en ga alleen op mijn eigen benen staan als ik vermoed iets ongewoons te zien. En lopen is er helemaal niet bij. Maar een jaar na de waarneming van dat anderhalve stel, had ik de verantwoordelijkheid op me genomen voor een aanpalend kilometerblok, met daarin het tracé van een nooit aangelegde autoweg. Dat stuk bleek niet met de fiets te bevogelen. Afstappen dus en door het natte gras banjeren, over zandhopen en onverwachte kuilen, uitwijkend voor braamstruiken. Ellende. Maar in de eerste vroege morgenuren zag ik er al meteen twee paar Patrijzen, dat maakte veel goed.

Op een andere ochtends in de broedtijd stootte ik er driemaal op een los exemplaar. Zaten er toen drie mannetjes te waken of zag ik telkens dezelfde, die (opgejaagd) een stukje verder mijn aandacht probeerde af te leiden van een goedverborgen wijfje? Ik noteerde aarzelend 2 à 3 broedparen.

Nu heb ik dus drie familiegroepen gezien, op nog geen kilometer afstand van het ruige tracé van de autoweg en niet ver van de plek waar vorig jaar die laatsten der mohikanen strompelden. Is dat geen prachtig happy end? Nee, het verband is niet te bewijzen. Bovendien mag ik geen optimistische gevolgtrekkingen maken. Het derde bedrijf is pas eind december afgelopen. Waarom lieten die beesten zich zo duidelijk horen?¹

28 oktober 1992

Dana Constandse
Jan van Eyckstraat 32 hs
1077 LN Amsterdam

¹ Een jaar later: het vierde bedrijf. De gemeente Amstelveen is begonnen het broedgebied te egaliseren. Er moet een nieuwe nieuwe woonwijk komen. Voor mensen.